

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (veľká komora)

z 8. decembra 2020*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Justičná spolupráca v trestných veciach – Európsky vyšetrovací príkaz – Smernica 2014/41/EÚ – Článok 1 ods. 1 – Článok 2 písm. c) body i) a ii) – Pojmy ‚súdny orgán‘ a ‚vydávajúci orgán‘ – Európsky vyšetrovací príkaz vydaný prokuratúrou členského štátu – Nezávislosť od výkonnej moci“

Vo veci C-584/19,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Landesgericht für Strafsachen Wien (Krajinský súd pre trestné veci Viedeň, Rakúsko) z 1. augusta 2019 a doručený Súdnemu dvoru 2. augusta 2019, ktorý súvisí s trestným konaním proti:

A a i.,

za účasti:

Staatsanwaltschaft Wien,

SÚDNY DVOR (veľká komora),

v zložení: predseda Súdneho dvora K. Lenaerts, podpredsedníčka R. Silva de Lapuerta, predsedovia komôr A. Prechal, M. Vilaras, E. Regan, L. Bay Larsen, N. Piçarra, A. Kumin a N. Wahl, sudcovia T. von Danwitz, C. Toader, K. Jürimäe (spravodajkyňa), L. S. Rossi, I. Jarukaitis a N. Jääskinen,

generálny advokát: M. Campos Sánchez-Bordona,

tajomník: A. Calot Escobar,

so zreteľom na písomnú časť konania,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- rakúska vláda, v zastúpení: J. Schmoll, J. Herrnfeld a C. Leeb, splnomocnené zástupkyne,
- nemecká vláda, v zastúpení: J. Möller a M. Hellmann, splnomocnení zástupcovia,
- španielska vláda, v zastúpení: L. Aguilera Ruiz, splnomocnený zástupca,
- holandská vláda, v zastúpení: M. K. Bulterman, M. H. S. Gijzen a J. Langer, splnomocnení zástupcovia,
- poľská vláda, v zastúpení: B. Majczyna, splnomocnený zástupca,

* Jazyk konania: nemčina.

– Európska komisia, v zastúpení: S. Grünheid a R. Troosters, splnomocnení zástupcovia,
po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 16. júla 2020,
vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 1 ods. 1 a článku 2 písm. c) smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/41/EÚ z 3. apríla 2014 o európskom vyšetrovacom príkaze v trestných veciach (Ú. v. EÚ L 130, 2014, s. 1).
- 2 Tento návrh bol podaný v rámci výkonu európskeho vyšetrovacieho príkazu v trestných veciach v Rakúsku, ktorý vydala Staatsanwaltschaft Hamburg (prokuratúra Hamburg, Nemecko), týkajúceho sa osoby A a ďalších neznámych osôb podozrivých zo sfalšovania bankových prevodných príkazov.

Právny rámec

Právo Únie

- 3 Odôvodnenia 2, 5 až 8, 10 až 12, 15, 19, 21, 22, 34 a 39 smernice 2014/41 znejú:
„(2) Podľa článku 82 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ) má byť justičná spolupráca v trestných veciach v Únii založená na zásade vzájomného uznávania rozsudkov a iných justičných rozhodnutí, ktorá sa od zasadnutia Európskej rady v Tampere 15. a 16. októbra 1999 všeobecne označuje ako základný kameň justičnej spolupráce v trestných veciach v rámci Únie.
...
(5) Od prijatia [rámcového rozhodnutia Rady 2003/577/SVV z 22 júla 2003 o vykonaní príkazu na zaistenie majetku alebo dôkazov v Európskej únii (Ú. v. EÚ L 196, 2003, s. 45, Mim. vyd. 19/006, s. 185)] a [rámcového rozhodnutia Rady 2008/978/SVV z 18. decembra 2008 o európskom príkaze na zabezpečenie dôkazov na účely získavania predmetov, dokumentov a údajov na použitie v konaniach v trestných veciach (Ú. v. EÚ, L 350, 2008, s. 72)] je zrejmé, že existujúci rámec zabezpečovania dôkazov je príliš neucelený a zložitý. Preto je potrebný nový prístup.
(6) V Štokholmskom programe prijatom Európskou radou 10. a 11. decembra 2009 Európska rada zvažila, že by sa malo pokračovať v tvorbe komplexného systému na získavanie dôkazov v prípadoch s cezhraničným rozmerom na základe zásady vzájomného uznávania. Európska rada uviedla, že existujúce nástroje v tejto oblasti predstavujú neucelený režim a je potrebný nový prístup založený na zásade vzájomného uznávania, ale aj zohľadnení pružnosti tradičného systému vzájomnej právnej pomoci. Európska rada preto vyzvala na vytvorenie komplexného systému, ktorým by sa nahradili všetky súčasné nástroje v tejto oblasti vrátane rámcového rozhodnutia 2008/978/SVV a ktorý by sa podľa možností vzťahoval na všetky druhy dôkazov, obsahoval lehoty na vykonanie a čo najviac obmedzil dôvody odmietnutia.
(7) Tento nový prístup sa zakladá na jedinom nástroji s názvom európsky vyšetrovací príkaz (ďalej len „EVP“). EVP sa má vydávať na účely vykonania jedného alebo viacerých konkrétnych vyšetrovacích opatrení v štáte vykonávajúcom EVP (ďalej len „vykonávajúci štát“) s cieľom zabezpečiť dôkazy. To zahŕňa aj získavanie dôkazov, ktoré sa už nachádzajú v držbe vykonávajúceho orgánu.

(8) EVP by mal mať horizontálnu pôsobnosť, a preto by sa mal uplatňovať na všetky vyšetrovacie opatrenia, ktorých cieľom je získanie dôkazov. Zriadenie spoločného vyšetrovacieho tímu a získavanie dôkazov takýmto tímom si však vyžaduje osobitné normy, ktoré je lepšie upraviť samostatne. Bez toho, aby bolo dotknuté uplatňovanie tejto smernice, by sa preto na tento druh vyšetrovacieho opatrenia mali naďalej uplatňovať existujúce nástroje.

...

(10) EVP by sa mal sústrediť na vyšetrovacie opatrenie, ktoré sa má vykonať. Vydávajúci orgán má najvhodnejšie postavenie na to, aby na základe svojich znalostí podrobností dotknutého vyšetrovania rozhodol, aké vyšetrovacie opatrenie sa má použiť. Vykonávajúci orgán by však mal vždy, keď je to možné, použiť iný druh vyšetrovacieho opatrenia, ak uvedené opatrenie podľa jeho právneho poriadku neexistuje alebo by nebolo dostupné v podobnom vnútroštátnom prípade. Dostupnosť by sa mala týkať prípadov, keď uvedené vyšetrovacie opatrenie v právnom poriadku vykonávajúceho štátu existuje, ale možno ho oprávnené použiť len v určitých situáciách, napríklad ak sa uvedené vyšetrovacie opatrenie môže vykonať len pri trestných činoch s určitým stupňom závažnosti voči osobám, ktoré sú už do určitej miery podozrivé, alebo so súhlasom dotknutej osoby. Vykonávajúci orgán môže použiť aj iný druh vyšetrovacieho opatrenia, ak by dosiahlo rovnaký výsledok ako vyšetrovacie opatrenie uvedené v EVP, ale prostriedkami, ktorými sa menej zasiahne do základných práv dotknutej osoby.

(11) EVP by sa mal zvoliť vtedy, keď možno vykonanie vyšetrovacieho opatrenia považovať za primerané, vhodné a uplatniteľné v danom prípade. Vydávajúci orgán by mal preto zistiť, či je požadovaný dôkaz potrebný a primeraný na účely konania, či je zvolené vyšetrovacie opatrenie potrebné a primerané na zabezpečenie predmetného dôkazu a či by sa mal vydať EVP, aby sa na zabezpečení tohto dôkazu zúčastnil ďalší členský štát. Rovnaké posúdenie by sa malo vykonať v overovacom konaní, keď sa podľa tejto smernice vyžaduje overenie EVP. Vykonanie EVP by sa nemalo odmietnuť z iných dôvodov ako z dôvodov stanovených v tejto smernici. Vykonávajúci orgán by však mal byť oprávnený zvoliť menej rušivé vyšetrovacie opatrenie, ako je opatrenie uvedené v príslušnom EVP, ak to umožňuje dosiahnuť podobné výsledky.

(12) Vydávajúci orgán by pri vydaní EVP mal venovať osobitnú pozornosť tomu, aby sa v plnej miere zabezpečilo dodržanie práv zakotvených v článku 48 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „[C]harta“). Prezumpcia nevinoty a právo na obhajobu v trestnom konaní sú základom základných práv uznaných v charte v oblasti trestnoprávnej spravodlivosti. Každé obmedzenie takýchto práv vyšetrovacím opatrením nariadeným v súlade s touto smernicou by malo spĺňať v plnom rozsahu požiadavky stanovené v článku 52 [C]harty, pokiaľ ide o nevyhnutnosť, primeranosť a ciele, ktoré by malo sledovať, najmä ochranu práv a slobôd iných.

...

(15) Pri vykonávaní tejto smernice by sa mali zohľadniť [smernica Európskeho parlamentu a Rady 2010/64/EÚ z 20. októbra 2010 o práve na tlmočenie a preklad v trestnom konaní (Ú. v. EÚ L 280, 2010, s. 1), smernica Európskeho parlamentu a Rady 2012/13/EÚ z 22. mája 2012 o práve na informácie v trestnom konaní (Ú. v. EÚ L 142, 2012, s. 1) a smernica Európskeho parlamentu a Rady 2013/48/EÚ z 22. októbra 2013 o práve na prístup k obhajcovi v trestnom konaní a v konaní o európskom zatykači a o práve na informovanie tretej osoby po pozbavení osobnej slobody a na komunikáciu s tretími osobami a s konzulárnymi úradmi po pozbavení osobnej slobody (Ú. v. EÚ L 294, 2013, s. 1)], ktoré sa týkajú procesných práv v trestnom konaní.

...

(19) Základom vytvorenia priestoru slobody, bezpečnosti a spravodlivosti v Únii je vzájomná dôvera a domnienka, že ostatné členské štáty dodržiavajú právo Únie, a konkrétne základné práva. Táto domnienka je však vyvrátiteľná. Preto ak existujú podstatné dôvody domnievať sa, že vykonanie vyšetrovacieho opatrenia uvedeného v EVP by viedlo k porušeniu základných práv a že vykonávajúci štát by si nesplnil svoje povinnosti týkajúce sa ochrany základných práv uznaných v [C]harte, výkon EVP by sa mal odmietnuť.

...

(21) Na zabezpečenie rýchlej, účinnej a konzistentnej spolupráce v trestných veciach medzi členskými štátmi sú potrebné lehoty. Rozhodnutie o uznaní alebo vykonaní a samotné vykonanie vyšetrovacieho opatrenia by sa mali uskutočniť rovnako rýchlo a prioritne ako v podobnom vnútroštátnom prípade. Mali by sa stanoviť lehoty, aby sa zabezpečilo vydanie rozhodnutia alebo vykonanie v primeranej lehote alebo aby sa dodržali procesné obmedzenia vo vydávajúcom štáte.

(22) Dostupné opravné prostriedky proti EVP by mali byť prinajmenšom rovnocenné s opravnými prostriedkami, ktoré sú proti dotknutému vyšetrovaciemu opatreniu dostupné vo vnútroštátnom prípade. Členské štáty by v súlade so svojimi vnútroštátnymi právnymi poriadkami mali zabezpečiť uplatniteľnosť takýchto opravných prostriedkov, a to tiež prostredníctvom včasného informovania každej zainteresovanej strany o možnostiach a spôsoboch uplatnenia týchto opravných prostriedkov. Ak námietky proti EVP predložila zainteresovaná strana vo vykonávajúcom štáte v súvislosti s vecnými dôvodmi vydania EVP, odporúča sa, aby sa informácie o týchto námietkach zaslali vydávajúcemu orgánu a aby o tom bola zainteresovaná strana náležitým spôsobom informovaná.

...

(34) Táto smernica sa z dôvodu svojho rozsahu zaoberá iba predbežnými opatreniami zameranými na získavanie dôkazov. ...

...

(39) Táto smernica rešpektuje základné práva a dodržiava zásady uznané v článku 6 Zmluvy o EÚ a v [C]harte, najmä v jej kapitole VI, v medzinárodnom práve a medzinárodných dohodách, ktorých zmluvnými stranami sú Únia a členské štáty, vrátane európskeho Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a v ústavách členských štátov v ich príslušných oblastiach pôsobnosti. ...“

4 Podľa článku 1 s názvom „Európsky vyšetrovací príkaz a povinnosť vykonať ho“:

„1. Európsky vyšetrovací príkaz (EVP) je justičné [súdne – *neoficiálny preklad*] rozhodnutie, ktoré vydal alebo overil justičný [alebo potvrdil súdny – *neoficiálny preklad*] orgán členského štátu (ďalej len ‚vydávajúci štát‘) na účely vykonania jedného alebo viacerých konkrétnych vyšetrovacích opatrení v inom členskom štáte (ďalej len ‚vykonávajúci štát‘) s cieľom získať dôkazy v súlade s touto smernicou.

EVP sa môže vydať aj na účely získania dôkazov, ktoré sa už nachádzajú v držbe príslušných orgánov vykonávajúceho štátu.

2. Členské štáty vykonávajú EVP na základe zásady vzájomného uznávania a v súlade s touto smernicou.

3. O vydanie EVP môže požiadať podozrivá alebo obvinená osoba alebo právnik v jej mene [jej právny zástupca – *neoficiálny preklad*] v rámci príslušných práv na obhajobu v súlade s vnútroštátnym trestným právom procesným.

4. Touto smernicou sa nemení povinnosť rešpektovať základné práva a právne zásady zakotvené v článku 6 Zmluvy o EÚ vrátane práv osôb, voči ktorým sa vedie trestné konanie, na obhajobu a všetky povinnosti justičných [súdnych – *neoficiálny preklad*] orgánov v tomto ohľade zostávajú nedotknuté.“

5. Podľa článku 2 uvedenej smernice s názvom „Vymedzenie pojmov“:

„Na účely tejto smernice sa uplatňujú tieto vymedzenia pojmov:

...

c) ‚vydávajúci orgán‘ je:

- i) sudca, súd, vyšetrojúci sudca alebo prokurátor príslušný konať v dotknutej veci, alebo
- ii) akýkoľvek iný príslušný orgán určený vydávajúcim štátom, ktorý v príslušnej veci plní funkciu vyšetrovacieho orgánu v trestnom konaní a má v súlade s vnútroštátnym právnym poriadkom právomoc nariadiť zabezpečenie dôkazov. Okrem toho predtým, ako sa EVP zašle vykonávajúcemu orgánu, a po preskúmaní, či spĺňa podmienky na vydanie EVP podľa tejto smernice, a to najmä podmienky stanovené v článku 6 ods. 1, overí [potvrdí – *neoficiálny preklad*] ho sudca, súd, vyšetrojúci sudca alebo prokurátor vo vydávajúcom štáte. Ak EVP overil justičný [potvrdil súdny – *neoficiálny preklad*] orgán, možno na účely zaslania EVP považovať aj tento orgán za vydávajúci orgán;

d) ‚vykonávajúci orgán‘ je orgán, ktorý má v súlade s touto smernicou a postupmi platnými v podobnom vnútroštátnom prípade právomoc uznať EVP a zabezpečiť jeho vykonanie. Takéto postupy si môžu vyžadovať schválenie súdom vo vykonávajúcom štáte, ak sa tak ustanovuje v jeho vnútroštátnom právnom poriadku.“

6. Článok 3 tej istej smernice s názvom „Rozsah pôsobnosti EVP“, stanovuje:

„EVP sa vzťahuje na všetky vyšetrovacie opatrenia s výnimkou zriadenia spoločného vyšetrovacieho tímu a zabezpečovania dôkazov v rámci takéhoto tímu...“

7. Podľa článku 4 smernice 2014/41 s názvom „Druhy konaní, pre ktoré sa môže vydať EVP“:

„EVP sa môže vydať:

a) v súvislosti s trestným konaním, ktoré začal justičný [súdny – *neoficiálny preklad*] orgán alebo ktoré sa pred ním môže začať pre trestný čin podľa vnútroštátneho právneho poriadku vydávajúceho štátu;

...

c) v konaniach, ktoré justičné [súdne – *neoficiálny preklad*] orgány začali pre skutky, ktoré sú trestné podľa vnútroštátneho právneho poriadku vydávajúceho štátu z dôvodu porušenia právnych predpisov, ak rozhodnutie v tomto konaní môže viesť ku konaniu pred súdom príslušným najmä v trestných veciach, a

...“

8 Článok 6 tejto smernice s názvom „Podmienky vydania a zaslania EVP“ stanovuje:

„1. Vydávajúci orgán môže vydať EVP, len ak sú splnené tieto podmienky:

- a) vydanie EVP je pri zohľadnení práv podozrivej alebo obvinenej osoby nevyhnutné a primerané na účely konania uvedeného v článku 4 a
- b) vyšetrovacie opatrenie (opatrenia) uvedené v EVP by sa mohlo (mohli) za rovnakých podmienok nariadiť v podobnom vnútroštátnom prípade.

2. Podmienky uvedené v odseku 1 posúdi vydávajúci orgán v každom jednotlivom prípade.

3. Ak má vykonávajúci orgán dôvod domnievať sa, že neboli splnené podmienky uvedené v odseku 1, môže sa poradiť s vydávajúcim orgánom o potrebe vykonať EVP. Po tejto porade môže vydávajúci orgán rozhodnúť, že vezme EVP späť.“

9 Článok 9 uvedenej smernice s názvom „Uznanie a vykonanie“ vo svojich odsekoch 1 až 3 stanovuje:

„1. Vykonávajúci orgán uzná EVP zaslaný v súlade s touto smernicou bez toho, aby sa museli splniť akékoľvek ďalšie formálne náležitosti, a zabezpečí jeho vykonanie rovnakým spôsobom a za rovnakých podmienok, ako keby dotknuté vyšetrovacie opatrenie nariadil orgán vykonávajúceho štátu, pokiaľ tento orgán nerozhodne o uplatnení jedného z dôvodov neuznania alebo nevykonania EVP alebo jedného z dôvodov odkladu stanoveného v tejto smernici.

2. Vykonávajúci orgán dodržiava formálne náležitosti a postupy výslovne určené vydávajúcim orgánom, pokiaľ v tejto smernici nie je ustanovené inak a pokiaľ takéto formálne náležitosti a postupy nie sú v rozpore so základnými zásadami právneho poriadku vykonávajúceho štátu.

3. Ak sa vykonávajúcemu orgánu doručí EVP, ktorý nevydal vydávajúci orgán uvedený v článku 2 písm. c), vykonávajúci orgán vráti EVP vydávajúcemu štátu.“

10 Článok 10 tej istej smernice s názvom „Použitie iného vyšetrovacieho opatrenia“ vo svojich odsekoch 1 až 3 stanovuje:

„1. Vykonávajúci orgán vždy, keď je to možné, použije iné vyšetrovacie opatrenie, ako sa uvádza v EVP, ak:

- a) vyšetrovacie opatrenie uvedené v EVP neexistuje v právnom poriadku vykonávajúceho štátu alebo
- b) vyšetrovacie opatrenie uvedené v EVP by nebolo dostupné v podobnom vnútroštátnom prípade.

...

3. Vykonávajúci orgán môže tiež použiť iné vyšetrovacie opatrenie, ako je vyšetrovacie opatrenie uvedené v EVP, ak by sa vyšetrovacím opatrením zvoleným vykonávajúcim orgánom dosiahol rovnaký výsledok menej rušivými prostriedkami ako vyšetrovacím opatrením uvedeným v EVP.

4. Ak sa vykonávajúci orgán rozhodne využiť možnosť uvedenú v odsekoch 1 a 3, najprv o tom informuje vydávajúci orgán, ktorý môže rozhodnúť o späťvzátí EVP alebo jeho doplnení.“

- 11 Článok 11 smernice 2014/41, nazvaný „Dôvody neuznania alebo nevykonania“, vo svojom odseku 1 vymenúva dôvody neuznania alebo nevykonania európskeho vyšetrovacieho príkazu vo vykonávajúcom štáte. Medzi týmito dôvodmi sa v písm. f) tohto ustanovenia uvádza situácia, keď existujú „podstatné dôvody domnievať sa, že výkon vyšetrovacieho opatrenia uvedeného v EVP by nebol v súlade so záväzkami vykonávajúceho štátu v súlade s článkom 6 Zmluvy o EÚ a [C]harty“.
- 12 Článok 14 tejto smernice s názvom „Opravné prostriedky“ znie takto:
- „1. Členské štáty zabezpečia, aby boli proti vyšetrovacím opatreniam uvedeným v EVP dostupné opravné prostriedky, ktoré sú rovnocenné s opravnými prostriedkami dostupnými v podobnom vnútroštátnom prípade.
 2. Vydanie EVP možno v samej veci napadnúť len žalobou podanou vo vydávajúcom štáte bez toho, aby tým boli dotknuté záruky základných práv vo vykonávajúcom štáte.
 3. Pokiaľ to nie je v rozpore s dôvernou povahou vyšetrovania podľa článku 19 ods. 1, vydávajúcí orgán a vykonávajúcí orgán prijímú vhodné opatrenia, aby sa zabezpečilo, že informácie o dostupných možnostiach uplatniť opravné prostriedky podľa vnútroštátneho právneho poriadku sa poskytnú v prípadoch, keď ich možno uplatniť, a to včas, aby sa zabezpečilo ich účinné uplatnenie.
 4. Členské štáty zabezpečia, aby boli lehoty na podanie opravného prostriedku rovnaké ako lehoty stanovené v podobných vnútroštátnych prípadoch a uplatňovali sa tak, aby sa zabezpečila možnosť účinného uplatnenia tohto opravného prostriedku pre dotknuté strany [osoby – *neoficiálny preklad*].
 5. Vydávajúcí orgán a vykonávajúcí orgán sa navzájom informujú o opravných prostriedkoch uplatnených voči vydaniu, uznaniu alebo vykonaniu EVP.
 6. Podanie opravného prostriedku nemá odkladný účinok na vykonanie vyšetrovacieho opatrenia, pokiaľ nemá takýto účinok v podobných vnútroštátnych prípadoch.
 7. Vydávajúcí štát zohľadní skutočnosť, že sa opravnému prostriedku proti uznaniu alebo vykonaniu EVP vyhovel, v súlade s jeho vnútroštátnym právnym poriadkom. Bez toho, aby tým boli dotknuté vnútroštátne procesné predpisy, členské štáty zabezpečia, aby sa pri posudzovaní dôkazov získaných prostredníctvom EVP v trestnom konaní vo vydávajúcom štáte dodržiavali práva na obhajobu a spravodlivé súdne konanie.“
- 13 Články 22 a 23 uvedenej smernice obsahujú osobitné ustanovenia týkajúce sa dočasného odovzdania osôb vo väzbe alebo vo výkone trestu odňatia slobody do vydávajúceho štátu a do vykonávajúceho štátu na účely vykonania vyšetrovacieho opatrenia.

Vnútroštátne právo

Nemecké právo

- 14 § 146 Gerichtsverfassungsgesetz (zákon o organizácii súdov) stanovuje, že úradníci prokuratúry musia dodržiavať úradné pokyny svojich nadriadených.

15 Podľa § 147 tohto zákona:

„Právo dohľadu a udeľovania pokynov prináleží:

1. spolkovému ministrovi spravodlivosti a ochrany spotrebiteľov, pokiaľ ide o spolkového generálneho prokurátora a spolkových prokurátorov;
2. justičnej správe spolkovej krajiny, pokiaľ ide o všetkých úradníkov prokuratúry v rámci dotknutej spolkovej krajiny;
3. najvyššie postavenému úradníkovi prokuratúry na vyšších krajských súdoch a krajských súdoch, pokiaľ ide o všetkých úradníkov prokuratúry v obvode príslušného súdu.“

Rakúske právo

- 16 Smernica 2014/41 bola do rakúskeho práva prebraná novelou Bundesgesetz über die justizielle Zusammenarbeit in Strafsachen mit den Mitgliedstaaten der Europäischen Union (spolkový zákon o justičnej spolupráci v trestných veciach s členskými štátmi Európskej únie) z 15. mája 2018 (BGBl. I, 28/2018).
- 17 § 55 ods. 3 uvedeného zákona stanovuje:

„Ak vo vydávajúcom štáte konanie nevedie súdny orgán, európsky vyšetrovací príkaz možno vykonať, len ak je možné proti rozhodnutiu vydávajúceho orgánu začať súdne konanie a ak bol vyšetrovací príkaz povolený súdnym orgánom vydávajúceho štátu.“

Spor vo veci samej a prejudiciálna otázka

- 18 Prokuratúra Hamburg vedie trestné vyšetrovanie pre podvod proti A. a ďalším neznámym osobám. Tieto osoby sú podozrivé z toho, že v júli 2018 s použitím protiprávne a podvodne získaných údajov sfalšovali trinásť prevodných príkazov, ktorými na bankový účet vedený v rakúskej banke na meno A previedli sumu vo výške 9 775,05 eura.
- 19 Na účely vyšetrovania v tejto veci prokuratúra Hamburg vydala 15. mája 2019 európsky vyšetrovací príkaz, ktorý zaslala Staatsanwaltschaft Wien (prokuratúra Viedeň, Rakúsko). Týmto príkazom prokuratúra Hamburg žiada prokuratúru Viedeň, aby jej zaslala kópie výpisov z dotknutého bankového účtu za obdobie od 1. júna do 30. septembra 2018.
- 20 Z rozhodnutia vnútroštátneho súdu vyplýva, že podľa Strafprozessordnung (rakúsky Trestný poriadok) banka môže poskytnúť výpisy z bankového účtu len na základe vyšetrovacieho opatrenia, ktoré musí byť nariadené prokuratúrou na základe súdneho povolenia. Bez súdneho povolenia teda rakúska prokuratúra nemôže nariadiť toto vyšetrovacie opatrenie.
- 21 Dňa 31. mája 2019 prokuratúra Viedeň požiadala Landesgericht für Strafsachen Wien (Krajský súd pre trestné veci Viedeň, Rakúsko), ktorý je vnútroštátnym súdom v prejednávanej veci, o povolenie uvedeného vyšetrovacieho úkonu, aby mohla prinútiť dotknutú banku poskytnúť výpisy z účtu uvedené v európskom vyšetrovacom príkaze.
- 22 Vnútroštátny súd si však kladie otázku, či prokuratúru Hamburg, ktorá vydala tento príkaz, možno kvalifikovať ako „súdny orgán“ v zmysle článku 1 ods. 1 smernice 2014/41. Taktiež si kladie otázku, či sa na ňu môže vzťahovať pojem „vydávajúci orgán“ v zmysle článku 2 písm. c) tejto smernice,

a konkrétne pojem „prokurátor“ uvedený v bode i) tohto ustanovenia, pretože podľa § 146 a § 147 zákona o organizácii súdov účinného v Nemecku môže táto prokuratúra prijímať pokyny, a to aj v individuálnych prípadoch, od Justizsenator von Hamburg (justičný radca v Hamburgu, Nemecko).

- 23 Tento súd v tejto súvislosti uvádza, že zo znenia článku 1 ods. 1 v spojení s článkom 2 písm. c) smernice 2014/41 vyplýva, že aby mohol byť európsky vyšetrovací príkaz vykonaný, musí byť buď vydaný sudcom, súdom, vyšetrojúcim sudcom alebo prokurátorom alebo potvrdený jedným z týchto orgánov.
- 24 Uvedený súd však zdôrazňuje, že smernica 2014/41 síce uvádza, že európsky vyšetrovací príkaz je „súdny“ rozhodnutím, avšak tiež stanovuje, že takýto príkaz môže byť vydaný alebo potvrdený prokurátorom, hoci všetky prokuratúry členských štátov nespĺňajú všetky kritériá, ktoré majú spĺňať sudcovia alebo súdy, a to najmä kritérium nezávislosti, ktoré navonok predpokladá, že dotknutý orgán vykonáva svoje funkcie úplne samostatne, nie je voči nikomu v hierarchickom vzťahu alebo vzťahu podriadenosti a neprijíma žiadne pokyny či usmernenia.
- 25 V tejto súvislosti sa domnieva, že odôvodnenie rozsudkov Súdneho dvora z 27. mája 2019, OG a PI (Prokuratúry v Lübecku a Zwickau) (C-508/18 a C-82/19 PPU, EU:C:2019:456), ako aj z 27. mája 2019, PF (Generálna prokuratúra Litvy) (C-509/18, EU:C:2019:457), ktoré sa týkajú európskeho zatykača v zmysle rámcového rozhodnutia Rady z 13. júna 2002 o európskom zatykači a postupoch odovzdávania osôb medzi členskými štátmi (Ú. v. ES L 190, 2002, s. 1; Mim. vyd. 19/006, s. 34), sú uplatniteľné na európsky vyšetrovací príkaz.
- 26 Smernica 2014/41 a rámcové rozhodnutie 2002/584 totiž vychádzajú z tých istých zásad vzájomného uznávania a vzájomnej dôvery. Používajú rovnaké pojmy „súdny orgán“ a „vydávajúci orgán“ a obsahujú taxatívny výpočet dôvodov, na základe ktorých vykonávajúci štát môže odmietnuť vykonanie európskeho vyšetrovacieho príkazu a európskeho zatykača.
- 27 Vnútroštátny súd však zdôrazňuje, že na rozdiel od rámcového rozhodnutia 2002/584, smernica 2014/41 výslovne priznáva prokurátorom postavenie „vydávajúceho orgánu“ a umožňuje im vydať alebo potvrdiť európsky vyšetrovací príkaz. Usudzuje, že túto smernicu by teda bolo možné vykladať tak, že otázka, či prokurátor je alebo nie je vystavený riziku, že bude dostávať individuálne pokyny zo strany orgánu výkonnej moci, nie je v jej rámci relevantná.
- 28 Tento súd okrem iného uvádza, že požiadavka týkajúca sa nezávislosti orgánu vydávajúceho európsky zatykač je odôvodnená vážnymi nepriaznivými zásahmi do základných práv osoby, na ktorú bol vydaný takýto zatykač, keďže vedie k obmedzeniu osobnej slobody a premiestneniu tejto osoby do iného členského štátu. Podľa tohto súdu dochádza k zásahom rovnakého druhu aj v prípade európskeho vyšetrovacieho príkazu, ktorý zahŕňa všetky vyšetrovacie úkony vrátane domovej prehliadky, sledovania, odpočúvania alebo sledovania telekomunikácií.
- 29 Vnútroštátny súd ďalej spresňuje, že ak by sa prokuratúra Hamburg mala považovať za „súdny orgán“ v zmysle smernice 2014/41 a § 55 ods. 3 spolkového zákona o justičnej spolupráci v trestných veciach s členskými štátmi Európskej únie, európsky vyšetrovací príkaz, o ktorý ide vo veci samej, by sa mal vykonať v Rakúsku, keďže všetky ostatné podmienky stanovené vnútroštátnym právom sú splnené.
- 30 Za týchto podmienok Landesgericht für Strafsachen Wien (Krajinský súd pre trestné veci Viedeň) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru túto prejudiciálnu otázku:

„Majú sa pojmy ‚súdny orgán‘ v zmysle článku 1 ods. 1 [smernice 2014/41] a ‚prokurátor‘ v zmysle článku 2 písm. c) bodu i) uvedenej smernice vykladať v tom zmysle, že sa vzťahujú aj na prokuratúry členského štátu, ktoré sú pri prijímaní rozhodnutia o vydaní európskeho vyšetrovacieho príkazu vystavené riziku, že budú priamo alebo nepriamo podliehať individuálnym pokynom alebo usmerneniam zo strany orgánu výkonnej moci, akým je napríklad justičný radca v Hamburgu?“

Konanie na Súdnom dvore

- 31 Vnútroštátny súd požiadal Súdny dvor, aby o tejto veci rozhodol v skrátenej konaní v súlade s článkom 105 ods. 1 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora.
- 32 Na podporu svojej žiadosti v prvom rade uvádza, že rovnaká otázka ako otázka, o ktorú ide v tomto návrhu na začatie prejudiciálneho konania, a síce či sa majú európske vyšetrovacie príkazy vydané nemeckými prokuratúrami vykonať, sa kladie v mnohých vyšetrovacích konaniach. Okrem toho táto otázka je dôležitá aj pre ostatné členské štáty, v ktorých je prokuratúra rovnako ako v Nemecku vystavená riziku, že bude podliehať individuálnym pokynom zo strany výkonnej moci. V druhom rade z dôvodu zásahu do základných práv vyžiadanych osôb počas vyšetrovania by takéto konania mali byť podľa vzoru rakúskeho práva čo najskôr ukončené.
- 33 Podľa článku 105 ods. 1 rokovacieho poriadku môže predseda Súdneho dvora na návrh vnútroštátneho súdu, alebo výnimočne aj bez návrhu, ak si povaha veci vyžaduje jej prejednanie bez zbytočného odkladu, po vypočutí sudcu spravodajcu a generálneho advokáta rozhodnúť, že prejudiciálne konanie prebehne v skrátenej konaní odchyľne od ustanovení uvedeného rokovacieho poriadku.
- 34 Predseda Súdneho dvora rozhodol 6. septembra 2019 po vypočutí sudkyne spravodajkyne a generálneho advokáta o zamietnutí návrhu vnútroštátneho súdu uvedeného v bode 31 tohto rozsudku.
- 35 Na jednej strane totiž dôvod založený na tom, že návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkonu európskeho vyšetrovacieho príkazu, a preto vyžaduje rýchlu odpoveď, nemôže sám osebe postačovať na odôvodnenie toho, aby táto vec bola prejednaná v skrátenej konaní upravenom v článku 105 ods. 1 rokovacieho poriadku, keďže toto konanie predstavuje procesný nástroj určený na riešenie mimoriadnej naliehavej situácie (pozri analogicky uznesenie predsedu Súdneho dvora z 20. septembra 2018, Minister for Justice and Equality, C-508/18 a C-509/18, neuvverejnené, EU:C:2018:766, bod 11, ako aj citovanú judikatúru).
- 36 Na druhej strane podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora samotný vysoký počet osôb alebo právnych situácií potenciálne dotknutých rozhodnutím, ktoré vnútroštátny súd bude musieť vydať po tom, ako sa obrátil s prejudiciálnym návrhom na Súdny dvor, nepredstavuje výnimočnú okolnosť, ktorá by mohla odôvodniť použitie skrátenej konania. To isté platí pre veľký počet vecí, ktoré môžu byť prerušené do rozhodnutia Súdneho dvora vydaného v prejudiciálnom konaní (uznesenie predsedu Súdneho dvora z 20. septembra 2018, Minister for Justice and Equality, C-508/18 a C-509/18, neuvverejnené, EU:C:2018:766, bod 14, ako aj citovaná judikatúra).
- 37 Napriek tomu predseda Súdneho dvora rozhodol, že táto vec bude prejednaná prednostne v súlade s článkom 53 ods. 3 rokovacieho poriadku.

O prejudiciálnej otázke

- 38 Svojou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa článok 1 ods. 1 a článok 2 písm. c) smernice 2014/41 majú vykladať v tom zmysle, že pojmy „súdny orgán“ a „vydávajúci orgán“ v zmysle týchto ustanovení sa vzťahujú na prokurátora členského štátu alebo všeobecnejšie prokuratúru členského štátu, nezávisle od zákonného vzťahu podriadenosti, ktorý by mohol existovať medzi týmto prokurátorom alebo touto prokuratúrou a výkonnou mocou tohto členského štátu, a vystavenia uvedeného prokurátora alebo uvedenej prokuratúry riziku, že budú priamo alebo nepriamo podliehať individuálnym pokynom alebo usmerneniam zo strany tejto moci v súvislosti s vydaním európskeho vyšetrovacieho príkazu.

- 39 Na úvod treba pripomenúť, že cieľom tejto smernice je, ako vyplýva z jej odôvodnení 5 až 8, nahradiť neucelený a zložitý rámec pre získavanie dôkazov v trestných veciach s cezhraničným rozmerom zavedením zjednodušeného a efektívnejšieho systému založeného na jedinom nástroji nazvanom „európsky vyšetrovací príkaz“, a snaží sa zjednodušiť a urýchliť súdnu spoluprácu s cieľom prispieť k dosiahnutiu cieľa vytýčeného pre Úniu stať sa priestorom slobody, bezpečnosti a práva členských štátov založeným na vysokom stupni dôvery, ktorá má existovať medzi členskými štátmi.
- 40 V tejto súvislosti najmä z odôvodnení 2, 6 a 19 uvedenej smernice vyplýva, že európsky vyšetrovací príkaz je nástrojom súdnej spolupráce v trestných veciach uvedenej v článku 82 ods. 1 ZFEÚ, ktorá je založená na zásade vzájomného uznávania rozsudkov a súdnych rozhodnutí. Táto zásada, ktorá predstavuje „základný kameň“ súdnej spolupráce v trestných veciach, je sama založená na vzájomnej dôvere, ako aj na vyvrátiteľnej domnienke, že ostatné členské štáty dodržiavajú právo Únie a najmä základné práva.
- 41 V tomto kontexte článok 1 ods. 1 smernice 2014/41 definuje európsky vyšetrovací príkaz ako súdne rozhodnutie, ktoré vydal alebo potvrdil súdny orgán členského štátu na účely vykonania jedného alebo viacerých konkrétnych vyšetrovacích opatrení v inom členskom štáte s cieľom získať dôkazy v súlade s touto smernicou, vrátane tých, ktoré už majú k dispozícii príslušné orgány tohto členského štátu.
- 42 Článok 2 písm. c) tejto smernice definuje, čo sa má na účely uvedenej smernice rozumieť pod pojmom „vydávajúci orgán“, pričom v bode ii) tohto ustanovenia spresňuje, že ak je európsky vyšetrovací príkaz vydaný iným príslušným orgánom vydávajúceho členského štátu, než je jeden z orgánov uvedených v bode i) tejto smernice, musí byť tento príkaz potvrdený „súdnym orgánom“ pred jeho odovzdaním vykonávaciemu orgánu.
- 43 Podľa článku 1 ods. 2 smernice 2014/41 členské štáty vykonávajú európsky vyšetrovací príkaz na základe zásady vzájomného uznávania a v súlade s ustanoveniami tejto smernice.
- 44 Konkrétne podľa článku 9 ods. 1 smernice 2014/41 vykonávajúci orgán uzná európsky vyšetrovací príkaz bez toho, aby sa museli splniť akékoľvek ďalšie formálne náležitosti, a zabezpečí jeho vykonanie rovnakým spôsobom a za rovnakých podmienok, ako keby dotknuté vyšetrovacie opatrenie nariadil orgán vykonávajúceho štátu. Podľa toho istého ustanovenia však tento orgán môže rozhodnúť, že európsky vyšetrovací príkaz nevykoná, pričom sa odvoláva na jeden z dôvodov neuznania alebo nevykonania, alebo na jeden z dôvodov odkladu stanovených touto smernicou.
- 45 Článok 9 ods. 3 smernice 2014/41 stanovuje, že „ak sa vykonávajúcemu orgánu doručí európsky vyšetrovací príkaz, ktorý nevydal vydávajúci orgán uvedený v článku 2 písm. c), vykonávajúci orgán vráti tento príkaz vydávajúcemu štátu“.
- 46 Z predchádzajúcich úvah na jednej strane vyplýva, že európsky vyšetrovací príkaz možno vykonať len vtedy, ak orgán, ktorý ho vydal, je „vydávajúcim orgánom“ v zmysle článku 2 písm. c) uvedenej smernice, a na druhej strane, že ak je takéto rozhodnutie vydané vydávajúcim orgánom, ktorý nie je jedným z orgánov uvedených v písmene i) tohto ustanovenia, musí byť pred zaslaním na účely jeho vykonania v inom členskom štáte potvrdený „súdnym orgánom“.
- 47 V prejednávanej veci sa položená otázka v podstate týka toho, či prokurátor členského štátu alebo všeobecnejšie prokuratúra členského štátu zodpovedá pojmom „súdny orgán“ a „vydávajúci orgán“ v zmysle článku 1 ods. 1 a článku 2 písm. c) smernice 2014/41, a to aj v prípade, ak by tento orgán bol v právnom vzťahu podriadenosti vo vzťahu k výkonnej moci tohto členského štátu, v dôsledku čoho by bol vystavený riziku, že bude priamo alebo nepriamo podliehať individuálnym pokynom alebo usmerneniam zo strany tejto moci v súvislosti s vydaním európskeho vyšetrovacieho príkazu.

- 48 Táto otázka sa kladie v rozsahu, v akom, ako vyplýva z bodu 25 tohto rozsudku, sa vnútroštátny súd pýta na uplatniteľnosť, v kontexte smernice 2014/41, judikatúry vyplývajúcej z rozsudkov z 27. mája 2019, OG a PI (Prokuratúry Lübeck a Zwickau) (C-508/18 a C-82/19 PPU, EU:C:2019:456, bod 90), a z 27. mája 2019 PF (Generálna prokuratúra Litvy) (C-509/18, EU:C:2019:457, bod 57), v ktorých Súdny dvor vyložil pojem „vydávajúci súdny orgán“, uvedený v článku 6 ods. 1 rámcového rozhodnutia 2002/584 v tom zmysle, že sa nevzťahuje na prokuratúry členského štátu, ktoré sú pri prijímaní rozhodnutia o vydaní európskeho zatykača vystavené takémuto riziku.
- 49 V tejto súvislosti podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora je na účely výkladu určitého ustanovenia práva Únie potrebné zohľadniť nielen jeho znenie, ale aj jeho kontext a ciele sledované právnou úpravou, ktorej je súčasťou [rozsudok z 3. marca 2020, X (Európsky zatykač – Dvojitá trestnosť), C-717/18, EU:C:2020:142, bod 21 a citovaná judikatúra].
- 50 Pokiaľ ide v prvom rade o znenie ustanovení uvedených v bode 47 tohto rozsudku, treba uviesť, že zatiaľ čo rámcové rozhodnutie 2002/584, najmä jeho článok 6 ods. 1, používa pojem „vydávajúci súdny orgán“ bez spresnenia orgánov, na ktoré sa vzťahuje tento pojem, článok 2 písm. c) bod i) smernice 2014/41 výslovne stanovuje, že prokurátor sa nachádza medzi orgánmi, ktoré sa podobne ako sudca, súd alebo vyšetrovací sudca považujú za „vydávajúci orgán“.
- 51 Toto posledné uvedené ustanovenie podmieňuje kvalifikáciu ako „vydávajúci orgán“ jedinou podmienkou, aby súd a osoby vykonávajúce funkciu sudcu, vyšetrojúceho sudcu alebo prokurátora mali právomoc v dotknutej veci.
- 52 Keďže podľa vnútroštátneho práva má prokurátor členského štátu alebo všeobecnejšie prokuratúra tohto členského štátu právomoc nariadiť vyšetrovacie opatrenia s cieľom získať dôkazy v danej veci, prokurátor spadá pod pojem „vydávajúci orgán“ v zmysle článku 2 písm. c) bodu i) smernice 2014/41.
- 53 Zo znenia článku 2 písm. c) bodu ii) tejto smernice tiež vyplýva, že prokurátor patrí medzi „súdne orgány“, ktoré sú oprávnené potvrdiť európsky vyšetrovací príkaz pred jeho postúpením vykonávajúcemu orgánu, ak toto rozhodnutie vydal iný vydávajúci orgán než jeden z orgánov uvedených v bode i) tohto ustanovenia.
- 54 Treba konštatovať, že ani bod i) ani bod ii) tohto článku 2 písm. c) nepodmieňujú kvalifikáciu prokurátora ako „vydávajúceho orgánu“ alebo „súdneho orgánu“ v zmysle smernice 2014/41 neexistenciou zákonného vzťahu podriadenosti prokurátora voči výkonnej moci svojho členského štátu.
- 55 Zo znenia článku 1 ods. 1 v spojení s článkom 2 písm. c) bodmi i) a ii) smernice 2014/41 tiež vyplýva, že vydanie alebo potvrdenie európskeho vyšetrovacieho príkazu prokurátorom priznáva tomuto príkazu povahu súdneho rozhodnutia.
- 56 Pokiaľ ide v druhom rade o kontext, do ktorého patria tieto ustanovenia, treba po prvé uviesť, že vydanie alebo potvrdenie európskeho vyšetrovacieho príkazu podlieha na základe smernice 2014/41 postupu a zárukám, ktoré sú odlišné od tých, ktoré upravujú vydanie európskeho zatykača. Táto smernica obsahuje osobitné ustanovenia, ktorých cieľom je zabezpečiť, aby vydanie alebo potvrdenie európskeho vyšetrovacieho príkazu takým prokurátorom, ako je uvedený v článku 2 písm. c) uvedenej smernice, sprevádzali záruky, ktoré sú vlastné prijatiu súdnych rozhodnutí, najmä záruky týkajúce sa dodržiavania základných práv dotknutej osoby a práva na účinnú súdnu ochranu.
- 57 V prvom rade podľa článku 6 ods. 1 smernice 2014/41 v spojení s článkom 2 písm. c) a odôvodnením 11 tejto smernice toto vydanie alebo toto potvrdenie podlieha dvojitej podmienke, a to jednak, že je nevyhnutné a primerané cieľom konaní, najmä trestných, uvedených v článku 4 uvedenej smernice,

vzhľadom na práva podozrivej alebo obvinenej osoby, a jednak tomu, že vyšetrovacie opatrenie alebo opatrenia uvedené v európskom vyšetrovacom príkaze by sa mohlo (mohli) za rovnakých podmienok nariadiť v podobnom vnútroštátnom prípade.

- 58 Pri vydávaní alebo potvrdení európskeho vyšetrovacieho príkazu teda taký prokurátor, ako je uvedený v článku 2 písm. c) smernice 2014/41, musí dbať na dodržiavanie vnútroštátnych procesných záruk, ktoré musia byť v súlade so smernicami týkajúcimi sa procesných práv v trestnom konaní, ktoré sú uvedené v odôvodnení 15 smernice 2014/41.
- 59 Rovnako ako bolo okrem iného pripomenuté v odôvodneniach 12 a 39 uvedenej smernice, musí dbať na dodržiavanie práv zakotvených v Charte, najmä práva na prezumpciu nevinu a práva na obhajobu, ktoré sú stanovené v článku 48 Charty. Okrem toho akékoľvek obmedzenie výkonu týchto práv vyšetrovacím opatrením nariadeným v súlade s touto istou smernicou musí rešpektovať požiadavky stanovené v článku 52 ods. 1 Charty, čo najmä predpokladá, že predmetné obmedzenie je za predpokladu dodržiavania zásady proporcionality nevyhnutné a skutočne zodpovedá cieľu všeobecného záujmu uznanému Úniou alebo potrebe ochrany práv a slobôd iných.
- 60 Ďalej článok 14 ods. 1 smernice 2014/41 v spojení s jej odôvodnením 22 stanovuje všeobecnú povinnosť členských štátov zabezpečiť, aby sa na vyšetrovacie opatrenia uvedené v európskom vyšetrovacom príkaze uplatňovali opravné prostriedky, ktoré sú rovnocenné s opravnými prostriedkami dostupnými v podobnom vnútroštátnom prípade.
- 61 V súlade s článkom 14 ods. 3 tejto smernice vydávajúcí orgán musí dbať o to, aby osoby dotknuté takým príkazom mali dostatočné informácie o opravných prostriedkoch proti tomuto príkazu a lehotách na ich podanie, ktoré sú stanovené vnútroštátnym právom, s cieľom zaručiť účinný výkon ich práva na opravný prostriedok.
- 62 Napokon podľa článku 14 ods. 7 uvedenej smernice vydávajúcí štát zohľadní skutočnosť, že sa opravnému prostriedku proti uznaniu alebo vykonaniu európskeho vyšetrovacieho príkazu vyhovel, v súlade s jeho vnútroštátnym právnym poriadkom. Bez toho, aby tým boli dotknuté vnútroštátne procesné predpisy, členské štáty zabezpečia, aby sa pri posudzovaní dôkazov získaných prostredníctvom európskeho vyšetrovacieho príkazu v trestnom konaní vo vydávajúcom štáte dodržiavali práva na obhajobu a spravodlivé súdne konanie.
- 63 Z ustanovení smernice 2014/41 uvedených v bodoch 57 až 62 tohto rozsudku vyplýva, že taký prokurátor, ako je uvedený v článku 2 písm. c) tejto smernice, ktorý vydáva alebo potvrdzuje európsky vyšetrovací príkaz, musí zohľadniť zásadu proporcionality a základné práva dotknutej osoby, najmä tie, ktoré sú zakotvené v Charte, a jeho rozhodnutie musí byť možné napadnúť účinným opravným prostriedkom, ktorý je prinajmenšom rovnocenný s opravnými prostriedkami dostupnými v podobnom vnútroštátnom konaní.
- 64 Po druhé, hoci je pravda, že európsky vyšetrovací príkaz je nástrojom založeným na zásadách vzájomnej dôvery a vzájomného uznávania, ktorých vykonanie predstavuje zásadu a odmietnutie vykonania je poňaté ako výnimka, ktorá sa musí vykladať reštriktívne [pozri analogicky rozsudok z 27. mája 2019, OG a PI (Prokuratúry v Lübecku a Zwickau), C-508/18 a C-82/19 PPU, EU:C:2019:456, bod 45, ako aj citovanú judikatúru], ustanovenia smernice 2014/41 umožňujú vykonávajúcemu orgánu a všeobecnejšie vykonávajúcemu štátu dohliadať na dodržiavanie zásady proporcionality, ako aj na procesné a základné práva dotknutej osoby.
- 65 V prvom rade z článku 2 písm. d) smernice 2014/41 vyplýva, že postup výkonu európskeho vyšetrovacieho príkazu si môže vyžadovať súhlas súdneho orgánu vo vykonávajúcom štáte, ak to stanovuje jeho vnútroštátne právo. Ako vyplýva z návrhu na začatie prejudiciálneho konania, tak je to aj v prípade rakúskeho práva, ktoré podmieňuje výkon určitých vyšetrovacích opatrení, ako napríklad žiadosť o poskytnutie informácií o bankovom účte, povolením súdu.

- 66 Ďalej podľa článku 6 ods. 3 tejto smernice, ak má vykonávajúci orgán dôvod domnievať sa, že podmienky uvedené v odseku 1 tohto článku neboli dodržané, najmä podmienka týkajúca sa toho, že vyšetrovacie opatrenie je nevyhnutné a primerané cieľom konania, v súvislosti s ktorým bolo vydané, s prihliadnutím na práva dotknutej osoby, môže sa poradiť s vydávajúcim orgánom o potrebe vykonania európskeho vyšetrovacieho príkazu, čo môže viesť k tomu, že vydávajúcí orgán vezme európsky vyšetrovací príkaz späť.
- 67 Podľa článku 10 uvedenej smernice môže vykonávajúci orgán použiť aj iné vyšetrovacie opatrenie, než je opatrenie uvedené v európskom vyšetrovacom príkaze. Táto možnosť existuje najmä vtedy, keď sa tento orgán, ako to vyplýva z odseku 3 tohto článku v spojení s odôvodnením 10 tejto smernice, domnieva, že toto iné vyšetrovacie opatrenie umožňuje dosiahnuť rovnaký výsledok ako opatrenie uvedené v európskom vyšetrovacom príkaze prostriedkami, ktoré menej zasahujú do základných práv.
- 68 Napokon v súlade s článkom 11 ods. 1 písm. f) uvedenej smernice môže byť uznanie alebo vykonanie európskeho vyšetrovacieho príkazu vo vykonávajúcom štáte odmietnuté, ak existujú závažné dôvody domnievať sa, že vykonanie vyšetrovacieho opatrenia uvedeného v európskom vyšetrovacom príkaze by bolo nezlučiteľné s povinnosťami vykonávajúceho štátu v súlade s článkom 6 ZEÚ a Chartou.
- 69 Vzhľadom na skutočnosti uvedené v bodoch 57 až 68 tohto rozsudku sú článok 1 ods. 1 a článok 2 písm. c) smernice 2014/41 súčasťou normatívneho rámca obsahujúceho súbor záruk tak v štádiu vydania alebo potvrdenia, ako aj výkonu európskeho vyšetrovacieho príkazu na účely zabezpečenia ochrany základných práv dotknutej osoby.
- 70 Po tretie, pokiaľ ide o cieľ smernice 2014/41, táto smernica má za cieľ zabezpečiť, ako bolo pripomenuté v bodoch 39 a 40 tohto rozsudku, zjednodušenú a účinnú spoluprácu medzi členskými štátmi zabezpečením vzájomného uznávania rozhodnutí prijatých súdnymi orgánmi týchto členských štátov na účely vykonávania dôkazov v trestných veciach s cezhraničným rozmerom.
- 71 Ako sa zdôrazňuje v odôvodnení 34 tejto smernice, táto smernica stanovuje len predbežné opatrenia zamerané na získavanie dôkazov. Okrem toho podľa článku 1 ods. 3 uvedenej smernice o vydanie európskeho vyšetrovacieho príkazu môže požiadať podozrivá alebo obvinená osoba alebo jej právny zástupca v rámci príslušných práv na obhajobu v súlade s vnútroštátnym trestným právom procesným. Ako uvádza generálny advokát v bode 71 svojich návrhov, takéto opatrenie môže byť nariadené v záujme dotknutej osoby.
- 72 Okrem toho treba zdôrazniť, že európsky vyšetrovací príkaz, ktorý upravuje smernica 2014/41, sleduje v rámci trestného konania cieľ odlišný od európskeho zatykača, ktorý sa riadi rámcovým rozhodnutím 2002/584. Zatiaľ čo cieľom európskeho zatykača je podľa článku 1 ods. 1 rámcového rozhodnutia 2002/584 zatknúť a vydať požadovanú osobu na účely vedenia trestného stíhania alebo výkonu trestu odňatia slobody alebo ochranného opatrenia, cieľom európskeho vyšetrovacieho príkazu je podľa článku 1 ods. 1 smernice 2014/41 dosiahnuť vykonanie jedného alebo viacerých konkrétnych vyšetrovacích opatrení s cieľom získať dôkazy.
- 73 Je pravda, že ako vyplýva z článkov 3 a 4 smernice 2014/41, európsky vyšetrovací príkaz sa v zásade môže vzťahovať na akékoľvek vyšetrovacie opatrenie, najmä na účely trestného konania. Niektoré z týchto opatrení môžu byť invazívne, keďže zasahujú najmä do práva na súkromný život alebo do vlastníckeho práva dotknutej osoby. Ako však uviedli všetky oprávnené subjekty, ktoré predložili pripomienky Súdnemu dvoru, s výnimkou osobitného prípadu dočasného odovzdania už zadržovaných osôb na účely vykonania vyšetrovacieho opatrenia, ktoré je predmetom osobitných záruk v článkoch 22 a 23 smernice 2014/41, európsky vyšetrovací príkaz nie je na rozdiel od európskeho zatykača spôsobilý narušiť právo na slobodu dotknutej osoby zakotvené v článku 6 Charty.

- 74 Vzhľadom na formulačné, kontextuálne a teleologické rozdiely uvedené v predchádzajúcich úvahách medzi rámcovým rozhodnutím 2002/584 a smernicou 2014/41, výklad článku 6 ods. 1 rámcového rozhodnutia 2002/584, ktorý podal Súdny dvor v rozsudkoch z 27. mája 2019, OG a PI (Prokuratúry Lübeck a Zwickau) (C-508/18 a C-82/19 PPU, EU:C:2019:456), a z 27. mája 2019, PF (Generálna prokuratúra Litvy), (C-509/18, EU:C:2019:457), podľa ktorého pojem „vydávajúci súdny orgán“ v zmysle tohto ustanovenia nezahŕňa prokuratúru členského štátu, ktorá je vystavená riziku, že bude priamo alebo nepriamo podliehať individuálnym pokynom alebo usmerneniam zo strany výkonnej moci, nemožno použiť v kontexte smernice 2014/41.
- 75 Vzhľadom na všetko, čo bolo uvedené, treba na položenú otázku odpovedať tak, že článok 1 ods. 1 a článok 2 písm. c) smernice 2014/41 sa majú vykladať v tom zmysle, že pojmy „súdny orgán“ a „vydávajúci orgán“ v zmysle týchto ustanovení sa vzťahujú na prokurátora členského štátu alebo všeobecnejšie prokuratúru členského štátu nezávisle od zákonného vzťahu podriadenosti, ktorý by mohol existovať medzi týmto prokurátorom alebo touto prokuratúrou a výkonnou mocou tohto členského štátu, a vystavenia uvedeného prokurátora alebo uvedenej prokuratúry riziku, že budú priamo alebo nepriamo podliehať individuálnym pokynom alebo usmerneniam zo strany tejto moci v súvislosti s vydaním európskeho vyšetrovacieho príkazu.

O trovách

- 76 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (veľká komora) rozhodol takto:

Článok 1 ods. 1 a článok 2 písm. c) smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/41/EÚ z 3. apríla 2014 o európskom vyšetrovacom príkaze v trestných veciach sa majú vykladať v tom zmysle, že pojmy „súdny orgán“ a „vydávajúci orgán“ v zmysle týchto ustanovení sa vzťahujú na prokurátora členského štátu alebo všeobecnejšie prokuratúru členského štátu nezávisle od zákonného vzťahu podriadenosti, ktorý by mohol existovať medzi týmto prokurátorom alebo touto prokuratúrou a výkonnou mocou tohto členského štátu, a vystavenia uvedeného prokurátora alebo uvedenej prokuratúry riziku, že budú priamo alebo nepriamo podliehať individuálnym pokynom alebo usmerneniam zo strany tejto moci v súvislosti s vydaním európskeho vyšetrovacieho príkazu.

Podpisy